

N:o 90.

Kongl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen, angående upplåtande till landtförsvaret af lägenheten Berrita Gurrislyckan inom Malmöhus län; gifven Stockholms slott den 29 mars 1899.

Under åberopande af bilagda utdrag af statsrådsprotokollet öfver landtförsvarsärenden för denna dag, vill Kongl. Maj:t föreslå Riksdagen medgifva,

att lägenheten Berrita Gurrislyckan inom Malmöhus län må den 14 mars 1900 eller den dag dessförinnan, hvarom öfverenskommelse kan träffas med arrendatorerna af lägenheten, upplåtas till landtförsvaret för att användas till utvidgning af Kronprinsens husarregementes exercisfält.

De till ärendet hörande handlingar skola tillhandahållas Riksdagens vederbörande utskott, och Kongl. Maj:t förblifver Riksdagen med all Kongl. nåd och ynnest städse välbevågen.

Under Hans Maj:ts

Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro:

G U S T A F.

Axel Rappe.

*Utdrag af protokollet öfver landtförsvärens ärenden, hållet inför
Hans Kongl. Höghet Kronprinsen-Regenten i statsrådet å
Stockholms slott den 29 mars 1899.*

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern **BOSTRÖM**,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena grefve **DOUGLAS**,
Statsråden: herr friherre **ÅKERHJELM**,
WIKBLAD,
friherre **RAPPE**,
ANERSTEDT,
VON KRUSENSTJERNA,
grefve **WACHTMEISTER**,
CLAËSON och
DYRSSEN.

Departementschefen, statsrådet friherre Rappe anmälde i underdånighet en af förgyllaren G. Wahlström med flere gjord underdånig framställning angående utvidgning af Kronprinsens husarregementes exercisfält m. m. äfvensom vederbörande myndigheters deröfver afgifna utlåtande samt yttrade dervid följande.

I ansökning den 25 oktober 1897 hafva förgyllaren G. Wahlström och fabrikören C. H. Richter, hvilka ega lägenheten Rosenholm, handlanden J. L. Lundberg, som eger lägenheten Fridhem, och konsul T. Flensburg i egenskap af förmyndare för C. M. E. Flensburg, hvilken eger lägenheten Marietorp, anført, att sedan Kronprinsens husarregemente blifvit i sin helhet förlagd till Malmö, dess exercisfält vid Lim-

hamn vore otillräckligt, men att en utvidgning lätt kunde åstadkommas, derest Kongl. Maj:t och kronan, som redan egde den öster om exercisfältet belägna lägenheten Berrita Gurrilyckan, från staden Malmö förvärfvade den staden tillhöriga, norr om Berrita Gurrilyckan och öster om exercisfältet belägna marken och till staden i stället för den mellan sistnämnda mark och Berrita Gurrilyckan belägna vägen till Limhamn afstode så mycket jord i södra delen af lyckan, som åtginge till anläggning af en annan väg från Malmö till Limhamn, i hvilket fall genom omförmälta lyckas och marks läggande till exercisfältet kunde erhållas ett sammanhängande fält med en yta af 407,500 qvadratmeter; och förbunde sig sökandena, som genom dessa åtgärder finge väg till sina lägenheter, att, derest denna deras framställning inom tre år vunne bifall, inom ett år efter det så skett låta på sin bekostnad anlägga den föreslagna nya vägen.

Chefen för regementet, i ärendet hörd, har vitsordat behovet af att exercisfältet utvidgades, samt i öfrigt yttrat, att genom Berrita Gurrilyckans och den norr derom belägna markens läggande till exercisfältet, som nu utgjorde omkring 26 hektar, öfningsplatsen skulle vinna en tillökning af omkring 12 hektar, motsvarande ungefär ökningen från tre till fem sqvadroner, samt äfven erhålla en för öfningsgarne lämpligare form, hvarjemte regementschefen öfverlemnade en af tre utaf sökandena utgifven förbindelse att med 2,000 kronor bidraga till gäldandet af kostnaderna för förvärfvandet åt regementet af omförmälta staden tillhöriga mark. Regementschefen tillstyrkte således sökandenas framställning; likaså chefen för I arméfördelningen, som förmält sig anse en utvidgning af exercisfältet ytterst behöflig, sedan garnisonsstyrkan ökats från tre till fem sqvadroner och bevaringsöfningarne blifvit dit förlagda.

Sedan emellertid på framställning af regementsförvaltningen om upplåtelse till regementet af den staden tillhöriga marken drätselkammaren i Malmö förklarar, att staden önskade erhålla eganderätten till Berrita Gurrilyckan och att, förrän frågan härom vore afgjord, regementsförvaltningens framställning icke föranledde någon åtgärd, enär drätselkammaren ansåge ifrågavarande mark icke böra afhändas staden, derest staden erhöle eganderätten till Berrita Gurrilyckan, har regementschefen vidare anfört, att för regementet vore hufvudsaken att förvärfva Berrita Gurrilyckan för sammanläggning med exercisfältet, medan erhållandet af den staden tillhöriga marken icke vore någon direkt nödvändighet, samt att vägflyttningen endast fölle inom det önskvärdas område.

Kongl. Maj:ts befallningshafvande i Malmöhus län har blifvit hörd i ärendet och meddelat: att hospitalslägenheten Berrita Gurrislyckan, som omfattade 7 hektar 75 ar 48 qvadratmeter, genom kontrakt den 29 augusti 1890 upplåtits till handlanden A. Faxes sterbhusdelegare, hans numera aflidna enka Cecilia Faxe, född Kockum, samt sönerne handlandena Cornelius Faxe och Lorens Faxe, till den 14 mars 1922 emot ett årligt arrende af 413 kronor 69 öre under vilkor, bland andra, att arrendatorerne skulle vara skyldiga att, der sådant för allmännyttigt ändamål å kronans vägnar fordrades, afstå lägenheten tillhörig mark mot åtnjutande af minskning i arrendeafgiften, motsvarande den förlust, dem tillskyndades; att Berrita Gurrislyckan blifvit för år 1897 bevillingstaxerad till 20,000 kronor och väl egnade sig att försäljas till villatomter; och att Kongl. Maj:ts befallningshafvande icke hade sig bekant, att Berrita Gurrislyckan skulle behöfva tagas i anspråk för något annat allmänt ändamål än det nu ifrågasatta. Slutligen hemställde Kongl. Maj:ts befallningshafvande, att på anförda skäl framställningen beträffande anläggning af ifrågavarande väg måtte lemnas utan afseende, samt förklarade sig icke hafva något att erinra mot Berrita Gurrislyckans användande för Kronprinsens husarregementes räkning.

Domänstyrelsen, hvars yttrande jemväl infordrats, har öfverlemnadt skriftlig förbindelse från arrendatorerna, att afstå Berrita Gurrislyckan mot ersättning för eventuelt växande gröda, hvarjemte domänstyrelsen för egen del anført, att Berrita Gurrislyckan, som helt och hållet bestode af åker och vore obebyggd samt tillhörde antalet af de mindre kronoegendomar, om hvilkas disposition vid inträffande arrendeledighet det jemlikt nådiga brefvet den 29 maj 1891 berodde på Kongl. Maj:t att efter omständigheterna i hvarje fall förordna, icke kunde för något skogsväsendets ändamål användas eller med annan kronoegendom sammanslås, hvadan domänstyrelsen icke hade något att erinra mot att lägenheten, derest sådant pröfvades erforderligt, till exercisplats för ofvannämnda regemente utlades.

Slutligen har arméförvaltningen å intendentsdepartementet öfverlemnadt en skrifvelse, deri arrendatorerne förmåla, att de brukat Berrita Gurrislyckan i cirkulation med en annan dem tillhörig egendom och att lägenheten af dem drainerats och befunne sig i hög kultur, delvis besädd med klöfver och timotej, hvadan de uppskattade den förlust, dem skulle tillskyndas genom lägenhetens afträdande, till 600 kronor, mot hvilket belopp de vore villiga afstå lägenheten redan den 14 mars 1899. Arméförvaltningen har, sedan regementsförvaltningen och fördelningsintendenturen ytterligare blifvit hörda, hemställt, att Berrita

Gurrislyckan snarast möjligt öfverlemnades till Kronprinsens husarregemente för tillökning af dess exercisfält och att medel till ersättning åt arrendatorerne för arrenderättens afstående måtte med 600 kronor anvisas från fjerde hufvudtitelns allmänna besparingar.

Då enligt hvad drätselkammaren i Malmö meddelat, staden Malmö icke synes villig att för utvidgningen af Kronprinsens husarregementes exercisfält afhända sig ofvanomförmälta staden tillhöriga mark öster om exercisfältet, samt regementschefen med anledning häraf framhållit, hurusom erhållandet af denna mark icke vore direkt nödvändigt för regementet, utan att hufvudsaken vore, att regementet komme i besittning af Berrita Gurrislyckan, synes mig den af sökandena gjorda framställningen i hvad den afser nämnda mark och den ifrågasatta väganläggningen icke böra föranleda någon Kongl. Maj:ts åtgärd. Deremot och enär såväl regementschefen som arméfördelningschefen vitsordat, att, sedan regementets samtliga sqvadroner förlagts till Malmö, regementets exercisfält, der äfven beväringens öfningar skola försiggå, måste utvidgas, samt domänstyrelsen och Kongl. Maj:ts Befallningshafvande i Malmöhus län meddelat, att Berrita Gurrislyckan icke för något annat statsändamål erfordras, anser jag framställning böra göras hos Riksdagen om Beritta Gurrislyckans upplåtande till regementet. Det belopp, hvarmed ersättning skall utgå till arrendatorerne för mistning af arrenderätten till lägenheten, är icke större, än att den kan bestridas af besparingar under fjerde hufvudtiteln. Då arrendatorerna icke lära vara ovilliga att före nästkommande fardag afträda lägenheten till landförsvaret, torde tiden för lägenhetens afträdande böra bestämmas till nästkommande fardag eller den dag dessförinnan, hvarom öfverenskommelse kan träffas med arrendatorerne.

På grund af hvad sålunda blifvit anfördt får jag i underdånighet hemställa, att Kongl. Maj:t täcktes

dels finna sökandenas framställning rörande den staden Malmö tillhöriga markens förvärfvande för kronans räkning och anläggning af ofvan omförmälta väg icke föranleda nådig åtgärd,

dels ock föreslå Riksdagen medgifva,

att lägenheten Berrita Gurrislyckan må den 14 mars 1900 eller den dag dessförinnan, hvarom öfverenskommelse kan träffas med arrendatorerne af lägenheten, upplåtas till landförsvaret för att användas till utvidgning af Kronprinsens husarregementes exercisfält.

Hvad departementschefen sålunda hemställt tacktes Hans Kongl. Höghet Kronprinsen-Regenten, på tillstyrkan af statsrådets öfriga ledamöter, bifalla; och skulle nådig proposition af den lydelse, bilagan till detta protokoll utvisar, till Riksdagen aflåtas.

Ex protocollo:

Trygve Hermelin.